

Mikä ihmeen luomukeruu?

Luomutuottajien aamuporinat 1.2.2024

**LUOMU
LIITTO.**

Mitä on luomukeruu?

- Luomukeruualla tarkoitetaan luonnonvaraisten kasvien, kasvinosien ja sienten keruuta luomutuotantoon hyväksytyiltä luonnon- tai maatalousalueelta eli luomukeruualueilta
 - Luonnonalue; metsät ja suot
 - Maatalousalue; pelto, piennar ja luonnonlaidun
- Valvottua tuotantoa
 - ELY-keskus – maanomista itse ilmoittaa valvontaan
 - Ruokavirasto – toisen osapuolen eli selvittäjä ilmoittaa valvontaan

Miten valvontaan liitytään?

- Perusmalli

- Ilmoitat itse metsäsi luomuvalvontaan paikalliseen ELY-keskukseen
- Liitteeksi luomusuunnitelma, ja selvitys metsän käyttöhistoriasta
- Kun haluat myydä sekä jokamiehenoikeudella että ei-jokamiehenoikeudella kerättäviä luonnontuotteita, kuten mahlaa, kuusenkerkkää, pihkaa tai pakuria

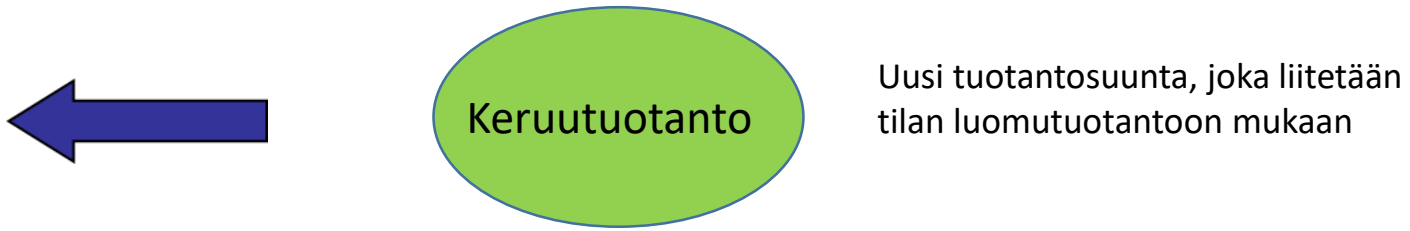
- Selvittäjämalli

- Kun haluat tarjota metsäsi keruukäyttöön tai toimia itse poimijana
- Ulkopuolinen selvittäjä hoitaa luomuvalvontaan liittymisen
- Mahdollisuus ryhmäsertifiointiin
- Voit ilmoittaa metsäsi luomukeruualueeksi
 - Metsaan.fi-asiointipalvelussa

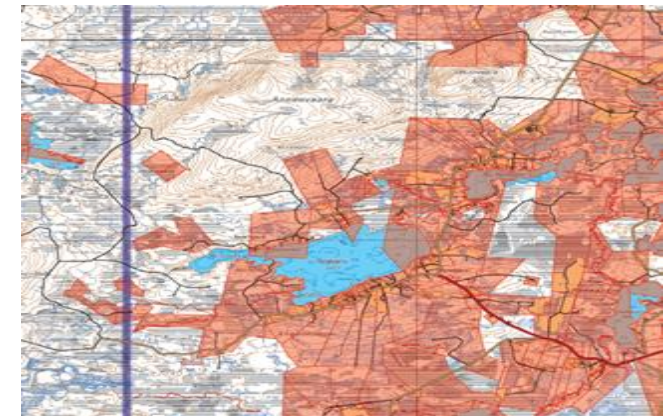
Keruualueen liittäminen perusmallilla luomuvalvontaan

Olemassa oleva luomuyksikkö tai oma metsä / alue

- Ajoissa liikkeellä – viimeistään 2 kk ennen keruutoiminnan aloittamista
 - ELY-keskus valvoo, kuten muukin alkutuotanto
 - Kasvihuonetuotanto
 - Peltokasvintuotanto
 - Kotieläintuotanto
 - Täydennyslomake 1c (luomukeruu)
 - Lupa kerätä ja myydä luomuna mitä tahansa
-
- Keruualue
- Uusi tuotantosuunta, joka liitetään tilan luomutuotantoon mukaan
- Luomusuunnitelman täydennyt keruun osalta
- Ilmoitus ELY-keskukseen, jonka alueella pääosa keruualueista sijaitsee
 - Luomuvalvontalomake 1 (peruslomake, jolla ilmoitaudutaan valvontaan)
 - Täydennyslomake 1c (tuotantosuunta = keruu) Laaditaan luomusuunnitelma keruun osalta

Paperia ja vähän byrokratiaakin

- Oma keruualue - perusmalli
 - Luomusuunnitelma – toiminnan kuvaus
 - Keruualueet ja sijainti (kartat)
 - Kerättävät kasvilajit / osat
 - Keruu aika
 - Selvitykset
 - Metsänhoitotoimenpiteet viimeisen 3 vuoden aikana
 - Lajien säilymisen turvaaminen
 - Mahdolliset käsittelyt / jalostus
 - Mahdollinen alihankinta
 - Hyödyntääkö itse vai ostaja
- Vuosisuunnitelma
 - Ely-keskukselle (viim. 15.6. mennessä / väh. kk ennen keruun aloitusta)
 - Kyseisenä vuotena aiotut toimenpiteet – mitä kerätään ja milloin
 - Mahdolliset muutokset – alueet / tuotteet / hyödyntäjät

Siirtymävaiheesta

- 36 kk
 - Kuuluttava valvontaan
 - Tuotteiden markkinointi tavanomaisina
- Siirtymävaiheen lyhentäminen
 - Aiotulla luomukeruualueella ei ole viimeisen 3 vuoden aikana käytetty luomukeruuotannossa kiellettyjä tuotantopanoksia (lannoitteet ja kasvinsuojeluaineet)
 - Kirjalliset todisteet - muistiinpanot / tositteet toimenpiteistä / metsäsuunnitelma
 - Viljelemätön pelto – maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto / lohkokortti
 - Jäämäriskien huomiointi / tarvittaessa näytteenotto
 - Useimmiten tarkastuskäynti ennen aloitusta
- Ilmoitus valvontaan hyväksymisestä ja sertifikaatti
-> oikeus markkinoida luomuna

Luomuserertifiointi ei estä metsänhoitoa tai käyttöä

- Metsätyöt talvella (harvennukset / päätehakkuut)
- Kesähakkuu – juurikäävän käsittely
 - Harmaaorvakkaliuos
 - Urea ei sallittu luomussa
- Vesakon- ja heinätorjunta
 - Mekaanisesti
 - Ei kemiallisesti
- Maaperän hoito ja lannoitus
 - Puun tuhka
 - Luomussa sallitut (esim. YaraVita Bortrac)
 - Ei kemiallisia lannoitteita
 - Ojitukset, muokkaukset sallittuja
- Rinnakkaistuotanto – pysyvälle lupa -> ei samoja kerättäviä kasveja
- **Keruu ei saa vahingoittaa luonnollisen elinympäristön vakautta eikä lajien pysyvyyttä keruualueella**

Säädetty [komission täytäntöönpanoasetuksella \(EU\) 2021/1165](#)

”Yhden luukun valvontaa ja tarkastustoimintaa”

- Kaikki luomutoiminnot tarkastetaan samalla kertaa
- Luomukeruuotannon tarkastus
 - Vuosittain
 - Luomukeruuotannon toiminta
 - Keruualueeksi ilmoitettujen metsien ja muiden alueiden hoitotoimenpiteet ja niihin liittyvää dokumentointi
 - Lannoitukset / istutukset / kasvinsuojelu
 - Mahdolliset alueelliset muutokset
 - Miten keruu on järjestetty / mitä on kerätty

Valvonnan maksut 2024

- Valvontaan rekisteröinti 117 €
- Mahdollinen siirtymävaiheen lyhennys 93 € / h
- Perusmaksu 340 €
 - Vain perusmallin mukaisesta keruuta 185 €
- Tarkastusmaksu 152 € / h

Vain luomukeruu, metsät, tunnin tarkastus
(185 + 152) € = 337 €

1. Vuosi; (185+152+117+93) € = 547 €

Luomutilalla luomukeruu, tunnin tarkastus
Perusmaksu 340 € (kasvintuotanto & keruu)
(340 + 152) € = 492 €

1. Vuosi; (340+152+93) € = 585 €

Mistä rahoille vastinetta ?

- Metsistä yli 90 % olisi suoraan sertifioitavissa luomukeruualueiksi — puuntuotannosta tinkimättä
- Monipuolinen keruu ja oma myynti
- Keruoikeuksien myynti

Valvontakustannukset 492 €

Luomukoivunmahla

7,50 € / plo -> 65 plo

1. Vuosi; 547 € -> 73 plo

Valvontakustannukset 337 €

7,50 € / plo -> 44 plo

1. Vuosi; 585 -> 78 plo

Keruoikeuden myynti =
kartta-aineiston luovutus
Useammalle toimijalle ->
lisäansainta mahdollisuus

Yrtit kaupallisina keruutuotteina

Suosituimmat

Maitohorsma

Salaatit, keitot,
leivonta

Vadelman- ja
koivunlehdet

Ravintolisät

Katajanmarjat

Nousussa

Mahla

Kosmetiikka

Pakuri

Kosmetiikka, tee- ja
yrttijuomat

Pihka

Kosmetiikka

Voiteet

Kuusenkerkkä

Kosmetiikka ja
elintarvikkeet

Kosmetiikkaan rahaa yli 180
euroa / vuosi – vuotuinen
kasvu 15-20 %

Luonnontuotteilla värjääminen on POP

Luonnonkeruutuotteen myynti ja markkinointi – monta kanavaa

- Kuluttajat
- REKO
- Kauppa
- Jalostajat
- **Ammattikeittiöt**
 - **Hankintalaki (luomu)**
- Maatilamatkailu
 - Kokonaisvaltainen hyöty
 - Luontopolut
 - Hyvinvointipolku

Luomukeruulla taloudellista hyötyä ympäri vuoden

Maataloustuotteiden jalostusyritysten kehittämiseen uusi tuki

- Yrityksen kehittämiseen käytettävien asiantuntijapalveluihin
 - Tuotekehityshankkeisiin
 - Kansainvälistymisselvitykseen
 - Koemarkkinointiin
 - Tuella voi myös ostaa esimerkiksi markkinointisuunnittelua tai neuvontaa
- Tuen hakee kehittämissyhtiö / muu hanketta hallinnoiva organisaatio
- 50 % asiantuntijapalvelun kustannuksista → 5000 -100 000 euroa
- Haettavissa jalostusyrityksen kehittämiseen
 - Sijaitsee maaseudulla ja toimii paikallisia markkinoita laajemmilla markkinoilla
 - Kooltaan mikroyritys / pienyritys / keskisuuri yritys

ELY-keskus tekee rahoituspäätökset valintajaksoittain:
16.10.–15.1.
16.1.–15.3.
16.3.–15.5.
16.5.–15.8.
16.8.–15.10.

• **Ota yhteyttä**

JAANA ELO

+358 40 964 1518

jaana.elo@luomuliitto.fi

me autamme sinua eteenpäin!

**LUOMU
LIITTO.**

Luomuliiton asiantuntijapalvelut

- Matalan kynnyksen, ilmaista neuvontaa puhelimitse ja s-postilla: neuvonta@luomuliitto.fi

- Lisätietoja luomukeruuista:
- <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/oppaat/luomukeruu/keruutuotanto/>
- <https://www.metsakeskus.fi/fi/metsan-kaytto-ja-omistus/oikeudet-ja-velvollisuudet/metsien-sertifiointi-luomukeruualueiksi>
- <https://www.aitoluonto.fi/tiedostopankki/827/Luomukeruuotteiden-tuotantoketjut---Esimerkkeja-ja-toimintaohjeita-2023.pdf>

Kiitos!